

Asia: VN/6450/2019

Esitys alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta

I Keskeiset ehdotukset

- Kommentteja ja näkemyksiä lakiuudistuksen keskeisistä ehdotuksista**

Aluekehitystä ja rakennerahastoja koskevien lakien rakenne on aikaisempaa selkeämpi. On hyvä, että myös Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sekä Interreg-säädökset on koottu rakennerahastojen kanssa samaan lainsäädäntöön, ja se selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

Seutukaupungit näkevät tärkeänä, että aluekehityksen prosessit ovat selkeät, vaikuttavat ja läpinäkyvät sekä vahvistavat aluekehittämisjärjestelmän aluelähtöisyyttä. Tässä luonnoksessa on vielä korjattavaa tai selkeyttämistarvetta.

Uutena aluekehittämisen toimintamallina ehdotettu aluekehittämiskeskustelu-menettely valtion ja maakuntien välisen vuorovaikutuksen vahvistamiseksi on hyvä. Aluekehittämiskeskustelujen tavoitteellisuutta tulisi laissa edelleen lisätä ja keskusteluihin liittyvää systemaattista prosessia kehittää valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelman vaikuttavan toimeenpanon edistämiseksi.

Maakunnan liiton rooli itsenäisenä aluekehitysviranomaisena, tulee käydä ilmi nykyisin mukaisesti toimeenpanolaissa, alueiden kehittämisen vastuiden määrittelyssä ja maakunnan liiton tehtävissä. Toimeenpanolakiin tulee selkeyttää, että maakunnan liitot vastaavat nykyiseen tapaan alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta. Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) tulee hyväksyä rahoitussuunnitelmat.

Maakunnan liittojen vastuu koordinoida omalla alueellaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien valmistelu, yhteistyössä ELY-keskusten kanssa tulee mainita toimeenpanolaissa.

Aluelähtöisyyden lisäksi rakennerahastojen toimeenpanossa tulee huolehtia nykyistä paremmin siitä, että aluekehitysvälineet ovat maakunnan kaikilla seuduilla aktiivisessa käytössä; nykyisin monet toimet keskittyvät maakuntien keskuksiin.

On hyvä, että rakennerahastoissa on kiinnitetty huomiota ilmastokysymyksen vaatimiin toimiin. Rahoitusta tulee suunnata erityisesti teollisten yritysten tuotantotapojen uudistamiseen. Tuotannollisen vientitetollisuuden runko, joka hyödyntää uusiutuvia luonnonvaroja sijaitsee seutukaupungeissa, joissa asuu yhteensä noin miljoona asukasta. Seutukaupunkien rooli aluepolitiikassa tulee määritellä aluekehittämislain käsitteissä.

Nyt on kiireellistä lisätä kansallista rahoitusta alueellisiin ja paikallisiin kehittämistarpeisiin, koska rakennerahastojen ja myös kehittämistoimiin varatut maaseudun kehittämisrahat on suurimmassa osassa Suomessa jo käytännössä jaettu kaikki. Nyt koronakriisistä toipumiseksi tarvitaan kipeästi alueellista kehittämisrahaa, joilla yhteisöt ja yritykset voivat luoda uuden tilanteen vaatimia uusia toimintatapoja, innovaatioita, osaamista ja tuotantoa.

Rakennerahastoihin tulisi Suomessakin lisätä Leader-toimintaryhmien tapainen menettely, jossa pienehköt paikallisesta aloitteesta lähtevät hankkeet olisivat mahdollisia myös ESR:n ja mahdollisesti EAKR:nkin osalta.

Tarkempia kommentteja ja muutosesityksiä jäljempänä pykälittäin.

II Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (Toimeenpanolaki)

- **Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 3 §)**

Maakunnan liitto on alueensa aluekehittämisviranomainen ja keskeinen toimija, joka tulee mainita lain 1§:ssä.

1§ 2 mom lisäys: ”Alueiden kehittäminen on valtion, maakuntien liittojen, kuntien ja muiden toimijoiden vuorovaikutukseen perustuvaa, laaja-alaista ja monitasoista ...”

Seutukaupunkien rooli aluepolitiikassa tulee määritellä, sillä niillä on keskeinen rooli teollisessa tuotannossa ja uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämisessä. Ne ovat siten aallonharjalla myös ilmastokysymyksen ratkaisemisessa yhdessä paikallisten yritysten kanssa.

- **Ovatko alueiden kehittämisen tavoitteet selkeät ja kestävät pitkällä aikavälillä? (2 §)**

Pääosin tavoitteet ovat selkeät kestävät ohjelmakautta ajatellen.

Muutosesitykset:

[2§ 2 mom 1. kohtaa tulisi täydentää, ja lain perusteluissa sivulla 2 tulee virkettä ”Suurten kaupunkiseutujen rooli kansallisen innovaatiostrategian toteuttajina ja innovaatioiden kasvualustoina on keskeinen” jatkaa seuraavasti:

Rakennerahastojen avulla tulee vauhdittaa innovaatioiden soveltamisessa myös suurten kaupunkiseutujen ulkopuolella, joissa siiru osa raskaasta teollisuudesta ja uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämisestä tapahtuu. Kasvua, osaamista ja innovaatioita kehittävien toimenpiteiden tulee olla nykyistä paremmin seutukaupunkien ja niiden yritysten käytettävissä.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

5§ Määritelmät on lakiluonnoksessa suppeampi kuin nykyisessä laissa. Erityisesti lakiluonnoksessa on poistettu aluenäkökulmaan liittyviä määritelmiä, kuten alue ja välittävä toimielin.

5§ määritelmiin esitetään seuraavat lisäykset:

- 1) alueella maakuntajakolain (1159/1997) mukaisia maakunnan alueita tai valtion aluehallintoviranomaisten toimialueita sekä valtakunnallisessa toiminnassa koko Suomen aluetta p.l. Ahvenanmaan maakunta;
- 2) maakuntien omaehtoisella kehittämisellä kehittämistyötä, joka perustuu maakunnan omiin tarpeisiin;
- 3) välittävällä toimielimellä viranomaista, joka hoitaa hallintoviranomaisen puolesta sen tehtäviä;
- 4) Laissa tulee määritellä seutukaupunkien rooli aluekehittämisessä, sillä suuri osa teollisesta vientituotannosta ja uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämisestä tapahtuu seutukaupungeissa, joissa asuu noin miljoona ihmistä.

• Ovatko viranomaisten vastuut ja roolit selkeästi määritelty?

Lakiluonnoksen 6§ korostaa valtion ja TEM:n aluekehitysvastuuta. Aluekehityksen tulee lähteä paikallistasolta ja alueelta, ja sen vuoksi alueellista vastuuta luonnoksessa pitää selkeyttää. Lakiluonnoksen perustelujen teksti maakuntien liittojen asemasta tulee lisätä pykälään (5§), siten että se vastaa nykyistä lakia.

Maakuntaohjelma on tärkein aluekehittämisen strateginen suunnitelma maakuntatasolla. Siksi sen roolia tulisi korostaa.

Muutosesitykset:

6§:ään tulee lisätä uusi 3 mom: ”Alueiden kehittämiseen liittyvien tehtävien hoitamisesta maakunnassa vastaa maakunnan liitto aluekehittämisviranomaisena. Maakunnan liitto on kuntayhtymä, jossa alueen kuntien on oltava jäseninä.”.

Lakiluonnoksen 6§:än uutena esitetty 3 mom. tulee muuttaa muotoon: ”Kunnat vastaavat alueiden kehittämisestä omalla alueellaan.

7§ 2 mom tulee tarkentaa muotoon: ”Maakuntien liitot edistävät alueensa kehittämistä laatimalla maakuntaohjelman, johon sisältyvät maakunnan pitkän aikavälin kehittämisen strategiset linjaukset

- **Saako 15 §:stä kokonaiskuvan maakuntien liittojen alueiden kehittämiseen liittyvistä tehtävistä?**

Tehtäviä on kuvattu melko kattavasti sisällön osalta. Nykylain yksityiskohtia ja osin vaikeaselkoisia tehtäväkuvauksia on päivitetty ja kuvattu lakiluonnoksessa yleisemmällä tasolla, mutta kokonaisuutena kattavammin. Lakitekstissä on myös joitakin puutteita, virheellisiä tai epäselviä ilmauksia, jotka vaativat tarkennusta aluekehittämisen kokonaisuuden ja maakunnan liiton toimivallan näkökulmasta.

maakuntaliitolle siirrettäväksi merkittävää uutta

Seutukaupungit toteavat, että EU-ohjelmien hallinnon rahoitusta ei voida määrätä hoidettavaksi kuntarahoituksella, kuten lakiluonnoksen perusteluissa on esitetty. Maakuntaliittojen viranomaistehtävät on rahoitettava kokonaisuudessaan teknisellä tuella ja valtion rahoituksella.

Muutosesitykset:

1 mom alku tulee muuttaa ”(sana ”Kuntien” pois) Aluekehittämismääräyksenä maakunnan liitto vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä ja siinä tehtävässä.”

1 mom 1) kohta: ”valmistelee ja toimeenpääsee sekä hyväksyy maakuntaohjelman edistää sen toimeenpanoa”

1 mom 4 kohtaan tulee lisätä: ”Vastaa Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittien ohjelmien alueellisesta valmistelusta ja alueellisten rahoitus suunnitelmien valmistelusta, sekä hoitaa sille alue- ja rakennekehityksessä säädetty tehtävät;”

1 mom 4 kohtaan liittyvästä lakiluonnoksen perustelutekstistä tulee poistaa maakunnan liiton välittävän toimielimen rooliin liitetty kustannusvastuun siirtämistä kunnille tarkoittava maininta ”Maakunnan liiton on tehtävä vastaanottaessaan sitouduttava huolehtimaan hallinnon kustannuksista ohjelman teknisen tuen lisäksi vähintään yhtä suurella osuudella omilla toimintamenoillaan”.

1 mom 9 kohtaan: ”edistää maakunnallista identiteettiä ja kulttuuria sekä asukkaiden osallistumista maakunnan kehittämiseen (sekä kulttuuria osana maakunnan strategiatyötä).

LISÄYS: Tähän maininta maakunnanliiton ja seutukaupunkien vuorovaikutuksesta, niin että kehittämistoiminta vastaa seutujen tarpeisiin.

- **Onko maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) rooli, tehtävät ja päätöksenteko selkeästi määritelty? (17, 18 ja 19 §)**

Maakunnan yhteistyöryhmällä tulee säilyä päätösvalta EU:n alue- ja rakennepoliittien ja vastaavan kansallisen rahoituksen suuntaamisessa maakunnassa. Lakiluonnosta tulee tältä osin tarkentaa

sisällyttämällä MYR:n tehtäviin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien hyväksyminen sekä lausunnonantomenettely valtakunnallisista teemoista ja maaseutuohjelmasta. MYR:n tehtävissä tulee mainita myös yhteisten maakunnallisten strategisten tavoitteiden yhteensovittaminen. Yhteiset strategiset tavoitteet/painopisteet ohjaavat niin alue- ja rakennepolitiikan varojen,

Muutosesitykset:

17§:ssä tulisi nykyisen lain tapaan mainita, että MYR voi asettaa jaostoja ja kutsua asiantuntijoita. Lisäksi lakiin tulee kirjata, että MYR:llä on sihteeristö, joka koostuu ohjelmia rahoittavista viranomaisista. Sihteeristön kokoonpanossa tulee mahdollistaa myös Leader-ryhmien edustus.

18§:än tulee lisätä 1 mom uudeksi 2 kohdaksi: ”hyväksyä vuosittain alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellinen rahoitussuunnitelma ja siihen sisältyvät rahoituksen painopisteet.”

Yhteistyöryhmän tehtäviin (18§) tulee edelleen sisällyttää myös mm. lausuntojen antaminen EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisista teemoista sekä maaseuturahaston tai muista aluekehityksen kannalta merkittävistä hankesuunnitelmista, ja yhteistyöryhmälle tulee toimittaa säännöllisesti tiedot (20§) näiden ohjelmien toimeenpanon edistymisestä sekä rahoitetuista hankkeista.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

-

- **Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan erityisohjelmista (osaamiskeskusohjelma (OSKE, vuosina 1994–2013), aluekeskusohjelma (AKO, v. 2001–2009) ja viimeisimpänä koheesio- ja kilpailukykyohjelma (KOKO, v. 2010–2013). Näkemyksiä ehdotuksesta tai ohjelmien tarpeesta jatkossa? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 30 §)**

Tämä selkeyttää aluekehittämisjärjestelmää ja vähentää päällekkäisyyttä. Vaikka tarvetta erillisohjelmille erillisinä instrumentteina ei ole, maakuntaohjelmien toimeenpanoon tulee kohdentaa kansallista aluekehitysrahoitusta pitkäjänteisesti hallituskausien vaihdoksista riippumatta.

- **Onko maakuntaohjelman asemasta säädetty riittävästi? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 34 §)**

Maakuntaohjelma on tärkein aluekehittämisen strateginen suunnitelma maakuntatasolla. Siksi sen roolia tulisi korostaa. Maakunnissa vakiintuneen käytännön mukaisesti maakuntaohjelmat sisältävät maakunnan pitkän aikavälin kehittämisen strategiset linjaukset, joten lakiluonnosta esitetään muutettavaksi tältä osin.

Muutosehdotukset:

22§ 1 mom tulisi muotoilla: ”Maakunnan liitto laatii maakuntaohjelman, joka sisältää maakunnan pitkän aikavälin strategiset linjaukset. Maakuntaohjelma tarkentaa maakunnan aluekehittämiseen liittyvät(iä) tavoitteet(ita) ja niiden toimeenpanon(a) lähivuosina.

22§ 3 momentin viimeistä virkettä tulee täydentää: ”Valtion viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista tai toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa maakunnassa ja sen eri seuduilla.”

- **Näkemyksiä ehdotuksesta luopua maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasta? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 33 §)**

Alue- ja rakennerahastopolitiikan rahastojen alueellisen rahoitus suunnitelman valmistelu tulee toimeenpanolaissa kirjata maakuntaliiton tehtäviin ja sen hyväksyminen maakunnan yhteistyöryhmän tehtäviin. Ehdotettu valtion ja maakuntien välisen vuorovaikutuksen vahvistaminen aluekehittämiskeskustelu-menettelyllä on hyvä uudistus.

Muutosehdotukset:

Alue- ja rakennepoliitiikan rahastojen alueellisesta rahoitus suunnitelmasta (sis. myös painopisteet rahoituksen suuntaamiseksi) tulee tehdä oma pykälänsä lukuun 3 ja sen hyväksymisestä tulee olla maininta maakunnan yhteistyöryhmän tehtäviä määrittelevässä pykälässä (18§)

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 3

Muutosehdotukset:

23§ Alueiden kehittämisen keskustelut 2 mom tulisi muuttaa seuraavasti: ”Keskustelujen tarkoituksena on edistää valtion ja alueiden välistä vuorovaikutusta ja tukea maakuntien omaehtoista kehittämistä.”

24§:n 1 mom tulisi lisätä: ”Alueiden kehittämistä koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi voidaan laatia yhteistyösopimuksia valtion, maakunnan, kunnan, toimenpiteiden rahoittamiseen osallistuvien muiden viranomaisten ja muiden alueiden kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

24§:n 2 mom tulisi muuttaa ”Valtion ja kaupunkien ja muiden tahojen välisten sopimusten yhteensopivuuden varmistamiseksi asianomaisten maakunnan liiton tulee osallistua sopimuksen valmisteluun (asianomaista maakunnan liittoa tulee kuulla sopimuksen valmistelun yhteydessä), jotta varmistetaan sopimuksen yhdenmukaisuus maakuntaohjelman kanssa. Seutukaupunkien mainitseminen tässä ?

25§ sisältää alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman valmisteluun liittyviä viittauksia yleisasetuksen artikloihin. Pykälään (esim. toisen momentin loppuun) tulisi lisätä ”Maakuntien liitoilla on vastuu, yhteistyössä ELY-keskusten kanssa koordinoida ohjelmavalmistelua omalla alueellaan.”

26§ kestävä kaupunkikehittäminen on epäselvä.

- **Ovatko eri viranomaistahot ja yhteistyöohjelmien hallinnointi määritelty selkeästi?**

Lakiluonnokseen kirjatut määritelmät ovat selkeitä.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- **Lakiluonnoksessa ehdotetaan, että luovutaan äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä. Näkemyksiä luopua äkillisten rakennemuutosalueiden nimeämisestä? (vrt. nykyisen 7/2014 lain 47 §:n 2 mom.)**

Tätä tulee tarkastella tarvittaessa sellaisen tilanteen kohdatessa tiettyä aluetta.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

III Lakiluonnos alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (Rahoituslaki)

- **Ovatko lain tarkoitus ja soveltamisalat selkeät? (1 ja 2 §)**

Ovat pääosin selkeät.

2§ 2) ja 5§ 10) kohdissa olisi selkeyden vuoksi hyvä mainita, että kansallisella vastinrahoituksella tarkoitetaan nimenomaan Suomen kansallista vastinrahoitusta. Interreg-ulkorajaohjelmissa Suomessa olevat hallintoviranomaiset myöntävät rahoituspäätöksillä myös Venäjän kansallisen vastinrahoituksen osuudet, mihin tätä kansallista lainsäädäntöä ei sovelleta.

- **Onko viranomaisten toimivalta määritelty selkeästi?**

Pääosin kyllä.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan korostamaa älykkään erikoistumisen näkökulmaa tulisi tuoda vahvemmin näkyviin.

Maakuntien liitot on määritelty tulevalla ohjelmakaudella EU:n alue- ja rakennepolitiikan tarkoittaman älykkään erikoistumisen strategian osalta toimivaltaisiksi viranomaisiksi. Liitot ovat jo usean ohjelmakauden ajan toimivaltansa puitteissa rahoittaneet elinkeinotoiminnan edellytyksiä vahvistavia innovaatiotoimintoja ja -rakenteita, synnyttäen ja vahvistaen alueellaan merkittäviä innovaatiokeskittymiä.

Lakiuudistuksella ei tavoitella toimivaltamuutoksia, eikä niitä ei pidä sisällyttää myöskään perustelutekstiin.

Maakunnan liiton toimivallan osalta lakiluonnokseen seuraavat muutosesitykset:

10§ 1 mom 1a) kohdan teksti muotoon ”alueiden kestävä kasvua ja elinvoimaa edistäviin kehittämishankkeisiin (alueellinen kehittämistuki). Kehittämishankkeessa investointien osuus voi olla enintään puolet hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

13§:n Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten toimivallan osalta perustelutekstiin muutosesitys, joka vastaa pykälätekstiä:

”ELY-keskus voisi myöntää tukea Euroopan aluekehitysrahaston varoista rahoitettaviin ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyviin investointi- ja kehittämishankkeisiin. (, jotka tukevat ympäristö- ja luonnonvara-alan innovatiivisen liiketoiminnan kehittämistä ja kaupallistamista).”

- **Onko toimivallasta välittävänä toimielimenä säädetty riittävästi?**

10§ 1 mom 1b)kohdassa säädettyjen opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluvien hankkeiden osalta on varmistettava se, että samaan hankkeeseen voidaan sisällyttää sekä kehittämistä että investointeja ylimääräisen hallinnon vähentämiseksi ja tarkoituksenmukaisien kokonaisuuksien rahoittamiseksi. Ohjelmakauden 2014-2020 osalta ylimääräistä hallintoa on syntynyt vaatimuksesta rahoittaa ao. sisällöt erillisissä hankkeissa.

11§ 2 mom mukaista OKM:n lausunnonantomenettelyä sovelletaan käytännössä erittäin harvoin. Siksi se olisi perusteltua jättää pois.

11§ 3 mom kestävän kaupunkikehittämisen tuen myöntämisestä on epäselvä.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 1

12§ 1 mom tarkoittama maakunnan liiton tehtävien kokoaminen perustuu maakuntien väliseen sopimukseen.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmavalmisteluun vuosille 2021-2027 sisältyvät Itä- ja Pohjois-Suomessa rahoitettavat laajakaistainfrastruktuurihankkeet. Niiden rahoittamista ei ole huomioitu välittävien viranomaisten tehtävissä eikä perustelumuistiossa. Maakuntaliittojen perusrakenteen investointituella tulee voida rahoittaa kuntien hakemia laajakaistainfrastruktuurihankkeita. ELY-keskuksen toimivaltaan tulee sisällyttää yritysten hakemien laajakaistainfrastruktuurihankkeiden rahoitus.

Muutosesitykset:

13§ 2 mom lisäys: ”Euroopan aluekehitysrahaston varoista laajakaistainfrastruktuurin investointihankkeisiin sekä liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyviin kehittämis- ja investointihankkeisiin.”

Lain perustelutekstiin 10§ 1 mom 2) kohtaan lisäys: ”... Perusrakenteen investointituki voisi olla esimerkiksi tiestöön, laajakaistainfrastruktuuriin, satamiin tai toimitiloihin kohdistuvia toimenpiteitä...”.

- **Onko tukimenettelystä säädetty selkeästi ja riittävällä tasolla?**

Tukimenettely on kuvattu riittävän kattavasti ja selkeästi.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 2

-

Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 3

Alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevat erityissäännökset ovat tiiviisti ja selkeästi kuvattuja.

40§ säädetään tuen myöntämisestä yhteishankkeelle Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista. Uuden yhteishankemallin tavoitteena on helpottaa yhteishankkeiden hallinnointia hakijoiden näkökulmasta. Uudessa mallissa uhkana on, että se kannustaa hanketoimijoita toimimaan yksin, mikä voi vähentää halukkuutta aitoon yhteistyöhön ja vaikuttavien hankekokonaisuuksien rakentamiseen. Alue- ja rakennepolitiikan yhteishankkeiden arviointityöhön on jatkossa kiinnitettävä eri viranomaisten toimesta erityistä huomiota. Yleisenä periaatteena EURA-järjestelmän kehittämisessä tulisi olla se, että järjestelmää kehitetään toiminnan tarpeista ja toimintaa varten – ei toisin päin.

Muutosesitys:

36§ 2) kohtaan lisäys: 2) tukipäätös ja muutospäätös;

- **Onko erillinen luku kansallisen vastinrahoituksen erityissäännöksistä tarpeellinen?**

Luku on tarpeellinen ja selkeyttää kansallisen vastinrahoituksen myöntämistä.

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 4

-

- **Onko eri viranomaisten tarkastusoikeudet määritelty selkeästi?**

-

Muita huomioita ja kommentteja lukuun 5

-

Kommentteja ja näkemyksiä lukuun 6

-

IV Mitä muuta haluatte sanoa alueiden kehittämistä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanoa ja hankkeiden rahoittamista koskevan lainsäädännön uudistamisesta?

Kommentit ja näkemykset

Vallitsevassa koronasta aiheutuneessa kriisitilanteessa on entistä tärkeämpää, että lainsäädäntö mahdollistaa myös nopeat kehittämistoimet ja -varojen kohdentamisen äkillisiin yritystoimintaa ja työllisyyttä turvaaviin tarpeisiin. Kuntien investointien tulee olla tukikelpoisia. Paikallisiin tarpeisiin ja osallisuuden vahvistamiseen Suomessakin on tarpeen ottaa käyttöön Leader-tyyppinen toimintatapa myös rakennerahastoissa, ainakin ESR:n osalta.

Samalla on pystyttävä luomaan pohjaa pitkäjänteiselle alueiden kehittämiseksi kriisistä selviytymiseen ja uuden alun rakentamiseen. Niin rakennerahastojen rahat kuin kehittämistoimiin varatut maaseudun kehittämisrahat on jo pääosin jaettu. Vaarana on, että EU:n päätös nykyisen ohjelmakauden mukaisten toimien jatkaminen kahdella vuodella viivästyy. Nyt ei käytännössä ole paikallisten ja alueellisten toimijoiden käytössä tavanomaisia EU:n kehittämisrahoja – juuri nyt kun niitä tarvitaan koronasta toipumiseen ja sen jälkeen tarvittavien uudenlaisten yhteisöjen ja yritysten toimintojen kehittämiseen.

Tästä syystä tarvitaan kiireesti kansallista, alueiden kestävästä kasvusta ja elinvoimaa edistävää kehittämisrahoitusta, jo syksystä 2020 alkaen.

Valmisteluprosessi on koettu suhteellisen avoimeksi, ja myös asetusvalmisteluun toivomme vastaavaa avoimuutta.

Heiniluoma Jari
Parkanon kaupunki